

Sıradan bir şeyler...

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Aslında yazılacak, üstünde tartışılacak birçok 'yüksek' konu var. Bunların büyük bir

bölümü ülkeyle ilgili. Neler neler söylenebilir yaşadıklarımız ve tabii ki, yaşamadıklarımız üstüne. Ama, son günlerde bir okuduğum haber bir de karşılaştığım olay beni bu Türkiye'ye ait bu ciddi meselelerin dışına itti. Büyük kabahat ama, bu pazartesi sabahı onlardan söz açayım. Böylece belki Türkiye meselelerinin ve karamsarlığının dışına çıkabiliriz.

Gazeteler, Fransız ressamı ve oryantalizm akımının en önemli isimlerinden birisi, bizim meşhur Osman Hamdi Bey'in ustası Gerome'un bir tablosunun Petersburg'daki Hermitaj Müzesi'nden çalındığını yazıyordu. Hiç şaşırmadım. Çünkü, geçen yıl değerli dostlarım iki Mehmet'le (Yılmaz ve Kök) Petersburg'a gitmiş, Hermitaj'ı gezmiş ve müzenin içinde bulunduğu şartlar karşısında tek kelimeyle dehşete düşmüştük. Bırakın parasal değerlerini, sanat tarihine sığmayan onca yapıt olağanüstü kötü koşullardaydı. Ne doğru dürüst bir sergileme, ne doğru dürüst koruma ve gözetme vardı. Dönünce bu işi aklıma takıp üstünde çalıştım. Dünya işin farkındaydı ama bir şey yapamıyordu. Tükenmiş, bitmiş Rusya Federasyonu işe sahip çıkmaktan çok uzaktı. Bunu görünce Amerika'da bir sivil örgütlenme ortaya çıkmış, müzeyi kurtarmak için kampanya başlatmış, para arıyordu. Yaptıklarıysa deryada damla mesabesindeydi. Biz, gerçekten de, duvara at nalı çivisiyle asılmış onca tablonun, yerinden kımıldamasına olanak bulunmayan yaşlı, şişman ve yorgun uyuklayan Rus kadınların kapalı gözleri önünde nasıl çalınmadığına şaşırmiştık. Nihayet beklenen olay patlak verdi. Bu haber; gelelim 'olay'a.

İstanbul'da da Ankara'da da birçok dostumun evinde Moldovyalı kadınlar çalışıyor. Bu dostlarımdan Ankara'da yaşayan birisi geçenlerde beni aradı. Yanındaki kadının evine dönmek zorunda olduğunu, kendisine bir Moldova Havayolları bileti almamı istedi. Verdiği telefon numarasını aradım, karşıma bir Rus çıktı, telefonu bir Kürt'e geçirdi, bana Laleli'de bir adres verdiler. Gittiğim, bir otopark ve onun içinde bir plastik kulübeydi. Fakat asıl dehşet veren, 19 yaşından 69 yaşına kadar binlerce kadının beklemesiydi. Adamlar, gözlerinin tuttuğu kadınların elinden 140 dolar alıp, uçmak istedikleri gün sabahtan oraya gelmesini söylüyordu. Gerisi meçhuldü. Kaldı ki, o parayla uçak bileti almak büyük lükstü. Çoğu fahişelik ve hizmetçilikte çalışan onca kadının cebinde ancak otobüs biletine yetecek para vardı. Maceranın meçhul yanı da cabası.

Bu iki olayın kendisi elbette çok şeyi açıklıyor. Başka ve fazla söze hacet yok. Bir rejim çöktü. Kuşkusuz nefret edilen bir yönetim biçimiydi ama kendi iç dengelerini oluşturmuştu. Ardından büyük bir boşluk doğdu. O rejimin yerine yenisi koyulamadı. Stalinist, bürokratik, totalitarizmin savunulacak yanı yoktu ama şimdi ne oluyor? Uzağa gitmeye, engin teorilere başvurmaya ne hacet? Time dergisi, hepsi bir yana (mı?) o toplumun organik ve psikolojik olarak hasta olduğunu yazdı. Rusya, bir türlü düzeltilemeyen ekonominin neticesinde, verem, AIDS ve alkolizmle boğuşuyor. Fahişelik bir sorun bile değil. Çünkü, toplumun yaşadığı derin çöküş duygusu içinde fahişelik gene de hayata sarılmanın ve güçlülüğün bir belirtisi olarak kabul ediliyor. Kısacası bitmiş bir Rusya Ana var karşımızda. Kapitalizm, evet, tek yoldu ama sorunların başladığından bu yana geçen yirmi yıl sonra varılan nokta bu işte.

İşte yüksek konular karşısında sıradan bir şeyler size, bir pazartesi sabahı ve kesinlikle 'ülkenin temel meselelerinden uzak'...